

รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาโครงสร้างและขนาดของการใช้จ่ายสาธารณะของรัฐบาล
ชื่อผู้วิจัย อาจารย์ ชนะชัย ลีปรุ
ผู้ทบทวนศาสตราจารย์ มณฑล ตกแก้ว
ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ เมษายน 2535- มีนาคม 2636

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของการใช้จ่ายสาธารณะของรัฐบาลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจทางการเมืองของรัฐบาลกับทิศทางของงบประมาณรายจ่ายของประเทศ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลแบบitudinal ตั้งแต่ปี 2502-2534 และใช้ข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหลัก จากนั้นก็นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. ความยืดหยุ่นของรายจ่ายสาธารณะทั้งหมด ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และต่อรายได้ประชาชาติ (NNP) ทั้งในช่วงปี 2502-2516 และในช่วงปี 2517-2534 มีค่ามากกว่า 1 ซึ่งก็หมายความว่า รายจ่ายสาธารณะทั้งหมดมีขนาดใหญ่ขึ้น โดยที่รายจ่ายสาธารณะในช่วงปี 2502-2516 จะมีขนาดใหญ่กว่าในช่วงปี 2517-2534

2. เมื่อจำแนกรายจ่ายสาธารณะออกตาม ลักษณะเศรษฐกิจต่อ GDP และ NNP จะพบว่า ขนาดของการใช้จ่ายสาธารณะในช่วง ปี 2502-2516 ทั้งรายจ่ายประจำ และรายจ่ายลงทุนขยายตัวมากกว่า GDP และ NNP โดยที่รายจ่ายลงทุนขยายตัวมากกว่า แต่พอมาถึงช่วงปี 2517-2534 ขนาดของการใช้จ่ายประจำยังขยายตัวมากกว่า GDP และ NNP ในขณะที่รายจ่ายลงทุน ขยายตัวน้อยกว่า

3. การใช้จ่ายสาธารณะที่จำแนกตามหน้าที่งานหลักต่อ GDP และ NNP ปรากฏว่าขนาดของการใช้จ่ายสาธารณะประเภทต่างๆ ขยายตัวมากกว่า GDP และ NNP ยกเว้นรายจ่ายทางด้านบริหารทั่วไปและบริการ ในช่วงปี 2502-2516 และรายจ่ายทางด้านเศรษฐกิจ ในช่วงปี 2517-2534 เท่านั้น ที่ขยายตัวน้อยกว่า GDP และ NNP และ เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 ช่วงเวลาคือ ระหว่างปี 2502-2516 และ 2517-2534 ปรากฏว่าในช่วง ปี 2517-2534 รายจ่ายเกือบทุกประเภทมีสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลงลดลง ยกเว้นรายจ่ายทางด้านบริหาร-ทั่วไปและบริการ

4. ทางด้านสัดส่วนของการใช้จ่ายสาธารณะต่อ GDP และรายรับจากภาษีต่อ GDP ของประเทศไทยจะค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วบางประเทศ แต่ผลต่างระหว่างสัดส่วนของรายจ่ายสาธารณะต่อ GDP และรายรับจากภาษีทั้งหมด GDP ค่อนข้างสูง ซึ่ง

แสดงว่าการใช้จ่ายสาธารณะของประเทศไทย มีแนวโน้มไปในลักษณะที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนค่อนข้างสูง

5. ความสัมพันธ์ระหว่าง อำนาจทางการเมืองของรัฐบาล กับทิศทางการงบประมาณรายจ่ายของประชาชน ปรากฏว่า รายจ่ายสาธารณะของรัฐบาลที่ได้อำนาจมาโดยการปฏิวัติรัฐประหาร จะมีขนาดใหญ่กว่ารัฐบาลที่ได้อำนาจมาจากการเลือกตั้งสลับกัน นอกจากนี้เมื่อจำแนกรายจ่ายสาธารณะตามประเภทของรายจ่ายปรากฏว่า รัฐบาลที่ได้อำนาจมาโดยการปฏิวัติรัฐประหาร มีลักษณะการใช้จ่ายสาธารณะที่เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่า รัฐบาลที่ได้อำนาจมาโดยการปฏิวัติรัฐประหารและการเลือกตั้งสลับกัน

Title   A Study of the Structure and the Size of the
                          Public Expenditures.

Researchers   Instructor Chanachai Soubphu
                          Assistance Professor Mongkon donkwa

Duration   April 1992 - March 1993

ABSTRACT

The purposes of the study were : (1) to analyse the structure of the public expenditure size of Royal Thai Government from the past to the present, and (2) to study the correlation between political power of the government and public expenditure's trends of the country. Data in this study was secondary source data collected from the Bank of Thailand's data (during 1959-1991). The results of the study reported as the following.

1. The elasticity of public expenditure of gross domestic product(GDP) and net national product(NNP) in 1959-1973 and 1974-1991 were more than 1. That is the size of the public expenditure was larger. Moreover the finding revealed that the public expenditure in 1959-1973 was larger than in 1974-1991.

2. When classified public expenditure by economic classification to GDP and NNP. It is found that during 1959-1973 the current expenditure and the capital expenditure were expanded more than GDP and NNP. Whilst, the current expenditure was expanded more than capital expenditure. For during 1974-1991, only the current expenditure was expanded more than GDP and NNP while the capital expenditure was expanded less than GDP and NNP.

3. When classified the public expenditure by the major classification function to GDP and NNP, it is found that only the public expenditure was expanded more than GDP and NNP while the administration service expenditure (in 1959-1973) and the economic

services expenditure in 1974-1991 were expanded less. For the comparison of the public expenditure which is classified by major function between 1959-1973 and 1974-1991, it is found that the public expenditure during 1974-1991 was decreased from the past, excepted only for the administration services expenditure.

4. The study indicated that the proportion of the public expenditure and income from tax to GDP of Thailand were lower than the developed countries' proportion. On the other hand the difference between the public expenditure to GDP and the income from tax to GDP was higher. This indicated that there is the trend for Thai people to gain higher benefits from the public expenditure.

5. Studying the correlation between the political power of the government and the trend of public expenditure, it is indicated that the public expenditure size used by the revolutionary governments (during 1959-1973) were larger than the one used by the revolutionary and elective governments (during 1974-1990). Moreover, the revolutionary governments (during 1959-1973) had classified the public expenditure in the way which provided the benefits to Thai people better than the revolutionary and elective government (during 1974-1990).